

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 31 grudnia 2025 r.

Poz. 4522

UCHWAŁA NR 132/2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KIELCACH

z dnia 30 grudnia 2025 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr XXIV/141/25 Rady Gminy Samborzec z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego użytków rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca), Łukasz Wilkiewicz, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdza nieważność

uchwały nr XXIV/141/25 Rady Gminy Samborzec z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego użytków rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, z powodu naruszenia art. 12 ust. 9 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1344).

Uzasadnienie

Uchwała nr XXIV/141/25 Rady Gminy Samborzec z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego użytków rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 1 grudnia 2025 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych objęta została postępowaniem nadzorczym

W dniu 30 grudnia 2025 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu. O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana stosownie do treści

art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli przedstawiciele Gminy Samborzec.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło, że przedmiotowa uchwała w sposób istotny narusza prawo. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i prawne.

W § 3 ust. 1 badanej uchwały Rada Gminy Samborzec określiła, iż zwolnienie z podatku rolnego przysługuje przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) zaprzestanie uprawy roślin;
 - 2) niewykorzystywanie gruntów na cele pastwiskowe;
 - 3) niedokonywanie zbioru traw i siana na cele paszowe;
 - 4) utrzymanie gruntów w stanie niezagrażającym rozprzestrzenianiu się chwastów,
- wskazując jednocześnie w ust. 2, że warunki określone w ust. 1 muszą być spełnione łącznie.

Zdaniem Kolegium Izby, powyższe zapisy ograniczają uprawnienia podatników do uzyskania zwolnienia.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku rolnym, zwolnieniu od podatku rolnego podlegają grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, z tym, że zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, lecz nie więcej niż 10 ha – na okres nie dłuższy niż 3 lata, w stosunku do tych samych gruntów. W ten sposób określone zostały w ustawie ogólne przesłanki jakie muszą być spełnione dla uzyskania przez podatników zwolnienia z podatku rolnego użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, na których zaprzestano produkcji rolnej. Oznacza to, że grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej są z mocy prawa zwolnione od podatku rolnego, a jedyne warunki jakie ustawa przewidziała dotyczą:

- powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, której może dotyczyć zwolnienie, a mianowicie nie więcej niż 20 % tej powierzchni, lecz nie więcej niż 10 ha,
- okresu zwolnienia, który nie może być dłuższy niż 3 lata w stosunku do tych samych gruntów.

Zgodnie z art. 12 ust. 9 ustawy o podatku rolnym, stanowiącym podstawę badanej uchwały, rada gminy określa, w drodze uchwały, tryb i szczegółowe warunki zwolnienia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 7 tej ustawy. Kompetencja rady gminy, ustanowiona tym przepisem, dotyczy określenia trybu i szczegółowych warunków zwolnienia, co nie jest tożsame z możliwością wprowadzenia nowych, dodatkowych warunków wpływających w istotny sposób na zakres przedmiotowy tego zwolnienia.

W § 3 badanej uchwały Rada Gminy, wprowadza dodatkowe inne niż przewidziane ustawą warunki, których łączne spełnienie umożliwia zwolnienie od podatku. Dodatkowo wprowadzone przez Radę warunki dotyczą gruntów, na których prowadzone są tylko niektóre rodzaje działalności rolniczej. W art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku rolnym jest mowa o gruntach gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej oraz o powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego. Wskazanie rodzajów produkcji rolnej uważanych za działalność rolniczą zawiera art. 2 ust. 2 ustawy o podatku rolnym. Do działalności tej zalicza się produkcję roślinną i zwierzęcą, w tym produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb.

Ze wskazanych powyżej przepisów prawa wynika, że zwolnieniem ustawowym, uregulowanym w podstawowym zakresie przepisem art. 12 ust. 1 pkt 7 cyt. ustawy, objęte zostały użytki rolne gospodarstw rolnych, na których zaprzestano jakiegokolwiek produkcji rolnej w rozumieniu

art. 2 ust. 2 tej ustawy, a więc także zwierzęcej. Natomiast ustalone przez Radę Gminy warunki - ze względu na wymóg spełnienia wszystkich ustalonych warunków łącznie - wyłączają możliwość ubiegania się przez podatnika o zwolnienie z podatku rolnego np. gruntów rolnych zabudowanych, na których zaprzestano produkcji zwierzęcej. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej, określając warunki zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej, Rada Gminy Samborzec ograniczyła możliwość stosowania zwolnień z podatku rolnego innych gruntów niż grunty, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-4 badanej uchwały, naruszając tym samym art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy o podatku rolnym, który nie przewiduje takiego ograniczenia. Natomiast zwolnienie ustawowe obejmuje użytki rolne gospodarstw na których zaprzestano produkcji rolnej niezależnie od tego, jaka działalność rolnicza jest na nich prowadzona.

W § 4 ust. 1 badanej uchwały określono, że zwolnienie następuje w drodze decyzji Wójta, zaś w ust. 2 wskazano, że w razie niedopełnienia jednego z zastrzeżonych warunków organ podatkowy stwierdza wygaśnięcie w całości lub części decyzji, o której mowa w pkt 1. Zauważyć należy w tym miejscu, że została błędnie użyta jednostka redakcyjna pkt 1, zamiast ust. 1.

Zgodnie zaś z zapisem ust. 3 „Podatnik jest zobowiązany do zawiadomienia Urzędu Gminy w Samborcu w terminie 14 dni o zaistniałych zmianach w przypadku wcześniejszego podjęcia produkcji na wyłączonych użytkach rolnych”.

Kolegium Izby podnosi, że przywołane postanowienia uchwały wykraczają poza zakres kompetencji Rady Gminy Samborzec, wynikający z art. 12 ust. 9 ustawy o podatku rolnym i dotyczą kwestii regulowanych przepisami rangi ustawowej, to jest ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.). Zgodnie z art. 12 ust. 9 ustawy o podatku rolnym rada gminy powinna określić w drodze uchwały jedynie tryb i szczegółowe warunki zwolnienia od podatku rolnego, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy, nie jest natomiast uprawniona do regulowania, iż zwolnienie następuje w drodze decyzji wydanej przez Wójta, określania skutków niedopełnienia warunków zwolnienia oraz przesłanek wygaśnięcia czy też zmiany decyzji o zastosowaniu zwolnienia, czy też nakładania na podatnika obowiązku zawiadamiania o zaprzestaniu produkcji. Kolegium wskazuje bowiem, iż ani przepisy dotyczące podatku rolnego, ani też przepisy Ordynacji podatkowej nie upoważniają Rady Gminy do uregulowania tych kwestii w drodze aktu prawa miejscowego. Ponadto tryb i zasady zapłaty podatku będą zależały od formy organizacyjnoprawnej podmiotu zobowiązanego do zapłaty oraz od sposobu powstawania zobowiązania podatkowego. W odniesieniu do osób fizycznych zobowiązanie podatkowe w zakresie podatku rolnego powstaje w drodze doręczenia decyzji ustalającej to zobowiązanie, w sposób określony w art. 21 § 1 pkt 2 ustawy – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.), ale w odniesieniu do osób prawnych decyzji ustalających nie doręcza się, a obowiązuje samoobliczenie podatku. Wykonując swoje kompetencje prawodawcze, zawarte w upoważnieniach ustawowych, organy samorządu terytorialnego są obowiązane działać ściśle w granicach tych upoważnień. Nie są upoważnione ani do regulowania tego, co zostało już ustawowo uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego.

Wobec stwierdzenia sprzeczności z prawem zasadniczej, merytorycznej części uchwały tj. zapisów § 3 i § 4 Kolegium Izby postanowiło o stwierdzeniu nieważności badanej uchwały w całości.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka